

AL·LEGACIÓ AL PROJECTE DE DECRET DE DECLARACIÓ DEL PARC NATURAL DE LES MUNTANYES DE PRADES I AL SEU PLA DE PROTECCIÓ DEL MEDI NATURAL I EL PAISATGE

L'Associació cultural Silene és una entitat sense ànim de lucre, fundada l'any 2006 a Catalunya, que té la missió d'estudiar, divulgar i promoure el patrimoni immaterial (espiritual i cultural) i els valors associats a la Natura i la seva conservació, en particular en espais naturals protegits.

Al llarg de 20 anys ha esdevingut una entitat de referència en la consideració dels valors i significats del patrimoni immaterial de la natura (espiritual i cultural) així com en la seva integració en els instruments de conservació i gestió d'espais naturals i de paisatges, tant en l'àmbit nacional com internacional. Ha col·laborat des del seu inici amb el Grup especialista de valors culturals i espirituals dels espais naturals protegits, de la Comissió Mundial d'Àrees Protegides de la UICN, amb ICOMOS, així com amb la Iniciativa de Llocs de Patrimoni Mundial -Natural i Mixt- d'interès religiós de la UNESCO.

L'any 2007 l'òrgan rector del Parc Natural de Montsant va demanar a l'Associació Silene una diagnosi i recomanacions per integrar els valors naturals, cultural i espirituals al Parc Natural. Totes les mesures proposades ser aprovades per unanimitat el 13.2.2008. Moltes d'aquelles mesures, relatives a l'ús públic, educació i gestió, així com la integració transversal de tot l'espectre de valors s'han executat des d'aleshores. El nou centre d'interpretació de Morera de Montsant ho palesa.

L'any 2010 l'Associació Silene va promoure, conjuntament amb Europarc-España, amb el suport de la Fundació Territori i Paisatge, l'elaboració i la publicació de «*Patrimonio Inmaterial. Valores culturales y espirituales. Manual para su integración en las áreas protegidas*» (Manual 10) l'any 2012, document de referència citat en la pròpia Memòria i Directrius d'aquest Pla.

OBJECTE: El Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica ha iniciat el procés d'informació pública el Projecte de decret de declaració del Parc natural de les Muntanyes de Prades, Poblet i la Serra de la Llena. Per tramitar la declaració d'aquest espai natural protegit, a més del projecte de decret s'ha posat a informació pública els documents de planificació tal com requereix la llei bàsica estatal 42/2007 de patrimoni natural i biodiversitat que no és esmentada ni al decret ni a l'instrument de planificació, malgrat que estableix l'abast legal del pla.

FONAMENTS

L'al·legació presentada per l'Associació Silene es fonamenta en els documents que es relacionen tot seguit:

a) Resolucions de l'assemblea general de l'UICN

- Res. 038 (Barcelona, 2008): Reconeixement i conservació dels Llocs Naturals Sagrats.

- Res. 099 (Barcelona, 2008): Reconeixement de la diversitat de conceptes i valors de la natura.
- Resolució 009 (Jeju, 2012): «Promoure la cooperació amb organitzacions i xarxes religioses»
- Resolució 147 (Jeju, 2012): «Llocs naturals sagrats: suport als protocols per a la seva custòdia i al dret consuetudinari»
- Resolució 033 (Hawai'i, 2016): «Reconeixement de la importància cultural i espiritual de la natura en les àrees protegides i conservades»
- Resolució 5.064 (Hawai'i, 2016): «Reconeixement de les contribucions de la natura a la salut, el benestar i la qualitat de vida»

b) Recomanacions de la Comissió Mundial d'Àrees Protegides de la UICN:

- Recomanació V.13 (Durban, 2003): «Integració dels valors culturals i espirituals en les estratègies, la planificació i la gestió de les àrees protegides»

c) Guies de bones pràctiques de la Comissió Mundial d'Àrees Protegides (UICN) i d'EUROPARC-Espanya.

- Llocs naturals sagrats. Guia per als gestors d'espais naturals protegits (2008)
- Rellevància cultural i espiritual de la natura en la governança i la gestió d'espais naturals protegits i conservats (2022).
- *Patrimonio Inmaterial. Valores culturales y espirituales. Manual para su integración en las áreas protegidas.* Silene & EUROPARC-Espanya (2012).

De manera complementària, atès que la definició d'espai natural protegit d'UICN va ser modificada per tal d'incloure els valors culturals associats al patrimoni cultural, i que la categoria V es fonamenta en el reconeixement que el paisatge protegit és el resultat de la interacció del medi natural amb les activitats humanes, les quals estan mediatitzades per la cultura, en el sentit més inclusiu del terme, s'han tingut en compte, també:

- El conveni per a la salvaguarda del patrimoni cultural intangible» (UNESCO, 2003)
- El conveni per a la protecció i promoció de les expressions de diversitat cultural» (UNESCO, 2005)
- La conservació del patrimoni religiós viu» (ICCROM, 2003).

CONSIDERA que la declaració del Parc Natural de les Muntanyes de Prades, Poblet i la Serra de la Llena és una necessitat sentida reclamada que donarà resposta a una demanda llargament reclamada. Fa mig segle, la primera edició del Llibre Blanc de la Gestió de la Natura als Països Catalans (1976) ja deia que «Les Muntanyes de Prades són un dels parcs naturals en potència més clars de tot el país». Aquesta declaració hauria de garantir una protecció integral i efectiva dels seus múltiples valors, alguns dels quals ja han assolit reconeixement mundial, europeu i català, tot evitant que es repeteixin errors comesos en la declaració o planificació d'altres parcs naturals de Catalunya.

CELEBRA que el Pla de protecció del medi natural i el paisatge inclogui l'objectiu general OG5 dedicat a «Millorar la conservació del patrimoni cultural material i immaterial», i que les Directrius d'ordenació i gestió (punt 9) assumeixin explícitament l'adopció de les recomanacions del Manual del patrimoni immaterial per als espais naturals protegits d'Europarc-Espanya (2012).

CONSTATA amb satisfacció que en la documentació examinada s'han inclòs alguns dels punts que el president de l'Associació Silene, Josep Maria Mallarach, va presentar a les III Jornades del Bosc de Poblet i les Muntanyes de Prades (2010) per integrar el patrimoni cultural intangible religiós i espiritual, en l'Avantprojecte de Parc Natural de les Muntanyes de Prades i de Poblet que es va impulsar l'any 2007 (Memòria, p. 154).

TANMATEIX, REMARCA ALGUNES MANCANCES SIGNIFICATIVES

L'omissió sistemàtica dels conceptes «espiritual» i «sagrat» en els objectius principals:

L'Objectiu General 5 i l'article 2 del Decret es limiten a parlar del patrimoni «material i immaterial», fet que contravé el reconeixement del patrimoni «espiritual» en la Memòria (p. 152-153) i en les Directrius (punt 8), així com les recomanacions de la UICN.

La manca d'identificació tipològica del patrimoni immaterial: A diferència del patrimoni material (la tipologia del qual és molt detallada) en el cas del patrimoni immaterial no s'indiquen les tipologies (estètiques, històriques, religioses, espirituals, etc) ni el seu estat de conservació en la Diagnosi, tal com recomana el Manual dedicat al patrimoni immaterial dels espais naturals protegits (EUROPARC-Espanya, 2012).

L'absència de cartografia de valors del patrimoni immaterial: El plànol Delimitació general mostra l'àmbit del parc natural i de les reserves naturals, però no grafia l'àmbit del PNIN de Poblet. A més no s'han cartografiat els llocs sagrats, amb valors religiosos i/o espirituals, entre els quals hi podria haver els «paisatges del silenci» malgrat que l'EIN de les Muntanyes de Prades ja és una destinació *Starlight* i té zones de protecció acústica.

La manca de representació orgànica dels custodis tradicionals: Ni en la composició de la nova Junta Rectora ni en la de la seva Comissió Científica es preveu la participació dels custodis dels valors religiosos i espirituals, tal com, en canvi, s'esdevé en la Junta del Paratge Natural d'Interès Nacional de la vall de Poblet. Escau recordar que el PNIN fou creat pel Govern de la Generalitat a demanda de l'abat del monestir de Santa Maria de Poblet, l'any 1984. I recordar que bona part d'aquest espai natural protegit havia estat gestionat durant més de cinc segles per la comunitat monàstica de Santa Maria de Poblet -fins 1832- seguint les bones pràctiques desenvolupades per l'orde cistercenc a partir de la Regla benedictina.

ABAST I PROPÒSIT DE LES ESMENES FORMULADES: A partir dels fonaments indicats suara, aquesta al·legació formula esmenes adreçades a: el projecte de decret, la memòria, les directrius d'ordenació i gestió i la normativa del Pla de Protecció del medi natural i del paisatge, amb l'objectiu d'encoratjar i facilitar la deguda integració dels valors del patrimoni cultural intangible, religiós i espiritual d'una manera transversal en aquest singular espai natural protegit. Tot seguit s'exposen sense afegir els fonaments justificatius en cada cas, per no allargar-la innecessàriament.

PROPOSTA D'ESMENES

1. Respecte al projecte de decret

Preàmbul:

Proposa corregir l'omissió del Reial Monestir de Santa Maria de Poblet, declarat Lloc patrimoni mundial cultural, i esmentar les seves granges històriques que queden dins del nou parc natural.

Article 2. Proposa modificar la definició d'Objectius per incloure-hi el patrimoni religiós i espiritual. Així a 2.3: «Millorar la conservació del patrimoni cultural, material i immaterial, així com el religiós i espiritual».

Article 3.2: Proposa afegir que l'adjudicació de la Categoria V de l'UICN també es proposa conservar la integritat del paisatge com a espai de valor espiritual i silenci.

Article 7 i 8. Governança i custodis tradicionals. No garanteix que els custodis tradicionals i els experts en patrimoni immaterial tinguin veu orgànica en la presa de decisions. Es proposa, per tant que l'article 7.2.3 afegixi dues noves vocalies a l'apartat de representació d'entitats i organitzacions per tal d'incloure: «Una persona en representació dels custodis dels Llocs naturals sagrats de l'espai, designada per la comunitat monàstica de Santa Maria de Poblet i una persona experta en la recerca i conservació del patrimoni cultural immaterial i espiritual, a proposta d'entitats especialitzades com l'Associació Silene».

Art. 11. Consell científic. Proposa modificar l'article 11.2.b per assegurar que hi hagi com a mínim un membre expert en gestió monàstica, i un altre en etnologia, antropologia i patrimoni immaterial, per tal de supervisar la diagnosi i el seguiment d'aquests valors. També es proposa modificar l'article 11.5. (funcions del consell científic) per incloure-hi els valors culturals i espirituals.

Article 13.3. Funcions de l'òrgan gestor. Es proposa afegir en els apartats f i k: publicar o fer públic. L'avaluació periòdica i honesta de l'efectivitat és necessària, però només si es fa pública tindrà el potencial de corregir el dèficit històric de transparència que pateix la gestió dels parcs naturals.

Article 18. Educació ambiental. Proposa afegir els valors religiosos i espirituals i especificar que els programes d'interpretació han d'incloure també «experiències de contemplació de la natura i de connexió profunda amb la natura» que afavoreixin la transformació interior i la salut integral.

Llocs naturals sagrats. Proposa reconèixer l'entorn del Monestir de Poblet (definit en el seu pla especial) així com tots els santuaris prehistòrics i històrics presents en aquest espai natural protegit la consideració de «llocs naturals sagrats», i garantir que la normativa de la zona de PNIN (Art. 74) i de RNP (Art. 76) inclogui la preservació dels valors espirituals del patrimoni immaterial.

2. Respecte al Pla de protecció del medi natural i el paisatge

Memòria

A l'anàlisi de tendències (p. 152 et seq.) es proposa explicitar la tendència internacional (UICN, UNESCO) a considerar el patrimoni religiós i espiritual i els seus custodis en les polítiques de conservació de la natura i el paisatge, més particularment en els espais naturals protegits. Els fonaments esmentats en aquesta al·legació en forneixen una demostració fefaent de l'amplitud d'aquesta tendència. Vegeu: Mallarach, J-M. & B. Verschuuren. 2019. "Changing Concepts and Values in Natural Heritage Conservation: A View through IUCN and UNESCO Policies." In *Values in Heritage Management: Emerging Approaches and Research Directions*. Erica Avrami et al. ed.. Los Angeles: J. Paul Getty Trust. <https://www.getty.edu/publications/heritagemanagement/part-two/10/>

Identificació espacial i normativa del silenci:

Es proposa incloure en els plànols d'ordenació una delimitació dels «paisatges silenciosos i tranquils», és a dir, elaborar 'mapes de tranquil·litat' o 'cartografies de silenci' per identificar zones lliures de soroll antropogènic que afavoreixin l'experiència o vivència espiritual. La cartografia del silenci elaborada en la planificació del parc natural de Montsant és un referent metodològic útil i proper. La normativa hauria de restringir-hi els sorolls motoritzats i activitats dissonants.

També es proposa considerar el silenci com a valor intrínsec associat al pelegrinatge. Les rutes de pelegrinatge que creuen el parc natural (esmentades en la Memòria) així com les que donen accés a santuaris vius, impliquen una relació pausada amb la natura que predisposa a la interioritat i la contemplació. Atès que la Memòria ja reconeix que l'espai és un "entorn tranquil i relativament lliure de soroll" i que la preservació d'aquest silenci és vital per al benestar humà i la fauna, es proposa establir un règim de protecció específic per a tots aquests itineraris com a corredors de silenci i tranquil·litat, amb restriccions addicionals als sorolls motoritzats i les activitats col·lectives sorolloses per garantir la qualitat de l'experiència espiritual i contemplativa. Aquesta inclusió reforçaria l'Objectiu General OG4 (protegir la qualitat sonora) i l'OG5 (conservar el patrimoni immaterial) del Pla de protecció.

Inclusió completa dels espais naturals sagrats

En l'àmbit del parc natural es proposa diferenciar quatre conjunts d'espais naturals sagrats, dignes de reconeixement i protecció particular: 1) entorns de santuaris i ermites significatives, majoritàriament d'origen medieval; 2) llocs naturals sagrats ancestrals / prehistòrics; 3) entorns d'equipaments destinats a pràctiques contemplatives i meditatives, 4) camins de pelegrinatge, rutes espirituals. Tot seguit es descriuen seguint el mateix ordre.

a) Entorns de santuaris i ermites (patrimoni construït i viu): El Pla identifica algunes ermites que són objecte de gran devoció popular, aplecs i romiatges

- Santuari de la Mare de Déu de l'Abellera, en una balma (Prades). Patrona dels apicultors, un dels més emblemàtics
- Santuari de la Mare de Déu de Puigcerver (Alforja).
- Santuari de la Mare de Déu de Siurana (Cornudella de Montsant).
- Santuari de la Mare de Déu de la Serra (Montblanc)
- Ermita de la Santíssima Trinitat (l'Espluga de Francolí)
- Ermita de Sant Miquel de la Tosca (el Vilosell): entorn de fonts de gran qualitat ambiental.
- Ermites de la Mare de Déu del Remei i Mare de Déu de les Virtuts (Alcover)
- Ermita de la Mare de Déu de Barrulles (Capafonts)
- Ermites de Sant Joan i Sant Josep (Montblanc)
- Ermita de Sant Pau Ermità (Arbolí)
- Ermita de Sant Roc (Prades).

b) Llocs naturals sagrats ancestrals / prehistòrics: Indrets que, malgrat no tenir edificis religiosos, han tingut i poden seguir tenir una singular vàlua espiritual històrica o simbòlica:

- Jaciments d'Art Rupestre (UNESCO): Com l'Abric de la serra de la Mussara, el Mas d'en Llorç, Portell de les Lletres, barrancs de Capafonts o la Cova de les Creus, amb evidències artístiques que palesen una visió sacramental de la natura.
- Coves, balmes i avencs que han servit d'eremitori o refugi espiritual, amb noms tan eloqüents com la Cova de les Ànimes, la Cova del Purgatori o la Cova de l'Església.
- Indrets d'ofrenes, amb cassoletes o signes tallats a la roca, sovint en miradors panoràmics. Arbres monumentals com l'Alzina del Mas de Borbó, Pi de les Planes, i altres no catalogats, com l'anomenat Teix avi, que han estat i segueixen essent referents identitaris i espirituals de comunitats locals.

c) Els entorns d'equipaments dedicats a pràctiques contemplatives i meditatives, com l'antiga granja de Castellfollit, propietat de la comunitat cistercenca, que acull recessos monàstics periòdicament. També els entorns de la Bartra i Guayrapà que, des de fa més de trenta anys, imparteixen cursos de contemplació i meditació a la natura, adreçats a grups i col·lectius. I també l'entorn de l'Itinerari Forestal i Terapèutic establert al cor del bosc de Poblet, prop de la Casa forestal de Castellfollit.

c) Camins de pelegrinatge i rutes espirituals: El Pla destaca la importància de mantenir la integritat dels camins que connecten aquests llocs sagrats: Ruta del Císter (GR-175): Connecta els grans monestirs cistercencs; camí de Sant Jaume (GR-65) que travessa aquest territori; GR-7 i GR-171: Camins històrics que uneixen diversos punts de valor espiritual, com l'itinerari paisatgístic i espiritual Poblet-Prades, seguint el barranc del Titllar.

Es proposa que tots aquests llocs sagrats (punts, espais, entorns, camins, corredors...) siguin degudament identificats en la documentació gràfica, per tal de poder-hi referir la normativa, com s'exposa més endavant.

Programa d'actuacions: Es proposa afegir una mesura específica dedicada a la «Diagnosi i inventari del patrimoni cultural immaterial i espiritual» de l'espai natural protegit, així com un programa de sensibilització i conscienciació que relacioni aquests valors amb la salut integral de les persones.

Representativitat de la governança: Es proposa que a la Junta Rectora i a les taules de governança hi hagi representació d'experts en monaquisme, patrimoni immaterial i els custodis tradicionals, inclosa la comunitat cistercenca de Poblet.

Formació del personal: Es proposa incloure formació específica en valors culturals i espirituals per al personal tècnic, guardes, brigades i guies del Parc, aplicant les recomanacions del Manual de patrimoni immaterial d'Europarc-Espanya (2012) i l'expertesa de l'associació Silene.

3. Respecte les directrius d'ordenació i gestió

Les Directrius d'ordenació no haurien de limitar el patrimoni espiritual a la secció 9, sinó que aquest criteri hauria d'incidir de manera transversal i coherent en el paisatge, l'ús públic, l'educació i la governança del Parc Natural, tal com es proposa tot seguit.

Integració transversal del silenci i la tranquil·litat

- Directriu 1.8. Tot i que ja preveu «conservar els miradors i els paisatges identificats com a més tranquils i silenciosos», es proposa afegir l'elaboració d'una «Cartografia del silenci» o «Mapa de tranquil·litat» (com es va fer al Montsant) que cartografiï i zonifiqui aquest valor per tal que la Directriu 1.8 no es quedi en una declaració d'intencions.

- Vinculació amb l'ús públic (Directriu 6): Es proposa que la regulació de les pràctiques esportives (Directriu 6.2) tingui en compte no només els riscos biològics, sinó també la preservació del silenci com un valor immaterial en zones d'especial sensibilitat espiritual.

Reconeixement formal dels llocs naturals sagrats (LNS)

Dins de la Directriu 9 (Patrimoni Cultural, Històric, Etnològic i Espiritual), es pot al·legar:

- Terminologia UICN: En lloc de parlar només d'«espais singulars de veneració» (Directriu 9.4), es proposa l'adopció formal del concepte internacional «Lloc natural sagrat» per al Monestir de Poblet i els santuaris més significatius, d'acord amb la Resolució 4.038 de l'UICN.
- Custodis tradicionals: Es proposa afegir una directriu que garanteixi la participació orgànica dels custodis d'aquests llocs (com la comunitat monàstica de Poblet o les confraries de les ermites) en la presa de decisions sobre el seu entorn natural, adaptant el model que es va aplicar al Parc Natural de Montserrat citat al Manual 10.

Protecció dels valors dels camins de pelegrinatge

Respecte a la Directriu 9.4 (Poblet) i 9.3 (ermites i camins històrics): Es proposa una directriu específica que reconegui els camins de pelegrinatge (Ruta del Císter, Camí de Sant Jaume i rutes a ermites) com a corredors de silenci, per tal de propiciar una experiència d'interioritat pausada, evitant elements dissonants.

Ampliació de l'educació i la interpretació (Directriu 10)

- Es proposa que l'objectiu de la Directriu 10.2 no es limiti a la 'sensibilització ambiental' sinó que també promogui «experiències de connexió profunda amb la natura que afavoreixin la transformació interior».
- La formació de guies (Directriu 10.1) es proposa que expliciti que els programes de capacitació (com la Directriu 6.3) incorporin continguts sobre patrimoni immaterial i espiritual indicats en el Manual esmentat d'Europarc-España (2012).

Inclusió d'entitats expertes (Directriu 1.10 i 9.2)

- En les directrius que tracten de convenis amb universitats o centres de recerca (1.10, 9.8 i 10.3) es proposa afegir entitats sense ànim de lucre especialitzades (com la que ha elaborat aquesta al·legació) per aportar expertesa en la diagnosi, seguiment i avaluació dels valors culturals i espirituals del patrimoni immaterial d'aquest espai.

4. Respecte a la normativa del Pla

A la proposta de Normativa analitzada, el concepte de 'sagrat' és absent, el concepte 'espiritual' apareix un sol cop, genèricament, i el concepte 'religiós' també un sol cop, associat als aplecs populars, obviant el valor religiós i espiritual, de centres com el monestir de Poblet o el Santuari de Santa Maria de l'Abellera, per posar dos exemples ben notoris.

Objectius i Patrimoni Cultural (Articles 4 i 14)

- Article 4. Objectius: Es proposa que explícitament que les mesures també s'orienten a la protecció dels valors espirituals, no només culturals.
- Article 14.1. Patrimoni cultural: Es proposa que afegixi la necessitat d'identificar-ne els custodis tradicionals i garantir-ne la integritat perceptiva (calma, silenci i harmonia) en l'entorn dels béns protegits.

Preservació del silenci i la tranquil·litat (Article 13)

- Articles 13.3 i 13.4. Paisatge sonor: Es proposa la creació d'una nova categoria de protecció acústica per als entorns immediats de Llocs naturals sagrats (ermites i monestir) i camins de pelegrinatge (Ruta del Císter, Camí de Sant Jaume), amb límits clars i prohibició de sorolls motors.
- Ampliar el concepte d'harmonia (Art. 13.2): Es proposa que la prohibició d'elements que "trenquin l'harmonia del paisatge" inclogui explícitament els elements acústics o visuals dissonants en indrets de valor espiritual reconegut.

Ús públic i experiència de la natura (Article 45)

- Article 45.1. Definició d'ús públic: Actualment defineix l'ús públic com el "gaudi" o la "descoberta". Caldria al·legar que s'inclogui el foment d'experiències de "connexió profunda i conscient amb la natura" i el respecte pel caràcter espiritual de determinats indrets, d'acord amb les millors pràctiques de l'UICN.
- Article 45.4. Limitacions als usos: Es proposa que el silenci i la tranquil·litat siguin motius explícits per establir limitacions temporals o espacials d'activitats en zones sensibles, protegint el dret a la meditació i el recolliment en els llocs naturals sagrats.

Governança i Participació (Article 7.6)

Article 7.6. Taules de governança: El text parla de representació dels "diferents agents implicats". Es proposa constituir una taula de governança específica de patrimoni immaterial on hi siguin representats els custodis tradicionals (com la comunitat de Poblet o confraries) i altres experts en els valors culturals i espirituals associats.

Avaluació del Pla (Article 6.2)

Vigència i avaluació: El Pla preveu una avaluació de l'efectivitat cada 10 anys. Es proposen dos canvis: 1) Realització d'avaluacions participatives més freqüents (cada 3 anys) per al seguiment dels valors del patrimoni immaterial, que són més fràgils i volàtils. En aquest sentit es recomana la metodologia d'avaluació de la reducció d'amenaques, per la seva simplicitat, rapidesa i baix cost. 2) Adopció d'indicadors específics de qualitat acústica (silenci) i de conservació del patrimoni religiós i espiritual viu en els informes d'avaluació.

Zonificació i llocs naturals sagrats (Articles 72 i 76)

En les finalitats de les zones de Parc Natural (Art. 72) i de la Reserva Natural Parcial (Art. 76) es proposa que s'inclouï explícitament el reconeixement del valor espiritual del paisatge, per aquells espais on s'escaigui, mitjançant l'adopció del concepte de «lloc natural sagrat» per exemple a l'entorn dels principals santuaris prehistòrics i de les ermites balmades -murades o no- utilitzades històricament, que es troben disseminades en aquest espai natural.

Annex 6. Activitats col·lectives culturals i tradicionals. Atès que inclou els «aplecs religiosos o de cultura popular i professons en ermites dels municipis de l'espai» es proposa modificar el títol per afegir-hi l'adjectiu 'religioses'

Es proposa afegir un Annex 7. Activitats contemplatives, espirituals i de salut integral. Que inclouria el ventall d'activitats que ja existeixen en diversos llocs: pregària a la natura i pràctiques contemplatives monestir de Poblet i a la granja de Castellfollit, pràctiques de recers a la Bartra, etc., 'banys de bosc' a l'itinerari equipat per aquesta finalitat al PNIN de Poblet, etc.

Les esmenes a la proposta preliminar de Normativa tenen la voluntat d'assegurar que el patrimoni immaterial no quedi només com un reconeixement formal als objectius i la memòria, sinó que disposi d'una protecció legal efectiva dins del nou Parc Natural, com recomanen les resolucions de l'UICN esmentades.

L'ASSOCIACIÓ SILENE OFEREIX el seu assessorament i expertesa per completar la documentació del Pla en tots aquells aspectes, llocs, valors, etc. indicats en aquesta al·legació.

DEMANA ser informada de les decisions adoptades respecte a tots els punts al·legats tant pel que fa al projecte de decret com per a la documentació del pla de protecció del medi natural i paisatge.

Signat: **Josep Maria Mallarach**, president de l'Associació Silene.

Olot, 25 de juny de 2026